

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția:

Brașov, Str. Regele Carol I. Nr. 56—58.

Telefon: 2440.

Administrația: Calea Victoriei 35.

Telefon 1510.

Intemeială la 1838 de GHEORGHE BARIȚIU

Apare de două ori pe săptămână

„Nu se poate ca un neam din lume, fie el chiar numai un trib de sălbateci, să nu-și pună cu durere sfâșietoare problema pământului său, în fața unei năvăliri străine”.

CORNELIU Z. CODREANU

Declarațiile contelui Teleky

În fața securilor din Tg. Mureș, contele Paul Teleky, primul ministru al Ungariei, a făcut o seamă de declarații foarte confuze cu privire la problema exproprierilor din Ardealul cedat, problema care preocupă intens cercurile guvernamentale maghiare, deoarece de rezolvarea ei atârna în mare măsură liniștea internă a Ungariei, sdruncinată serios de nemulțumirile grave ale țărănimii iobage.

Ministrul ungar a lăsat să se înțeleagă că guvernul va reveni asupra impropriităților făcute de regimul românesc în sensul că acestea „vor fi revizuite” pentru a „îndrepta nedreptățile săvârșite”, iar de altă parte a aprobat măsurile luate de comandamentele militare, afirmativ retrase din teritoriile cedate, cari au depozitat de proprietățile luate prin reforma agrară un număr, încă până acum necunoscut, de mici proprietari rurali.

Pentru a nu crea o atmosferă ostilă proiectului, din care se întrevede clar revizuirea reformei făcute de români și retrocedarea pământurilor foștilor latifundiași, contele Teleky și-a îmbrăcat declarațiile în haina unui provizorat, anunțând doar „un studiu în fond al problemei”, urmând ca executarea planurilor să se facă într-un timp mai îndepărtat.

Problema exproprierilor în Ardeal este o sabie cu două tăișuri. Înfăptuirea ei ar nemulțumi, poate până la revoltă, atât populația românească, cât mai ales pe cea maghiară, care în largă măsură a profitat de revoluționara reformă agrară românească.

În timpul stăpânirii maghiare dinainte de război, în Ardeal, cași sub actuala dominație a magnaților din Ungaria, populația, atât cea maghiară, cât și cea românească, a fost sclava conșilor. Evident că populația românească a fost cea mai oprimată, dar nu-i mai puțin adevărat că în Ardealul din timpul stăpânirii maghiare, cu toată libertatea de ațunș și de cuget pe care au avut-o țărani unguri, ei nu s-au putut elibera din robia grofilor, astfel că, la sfârșitul războiului, situația lor se prezenta în tocmai cași cea a românilor.

Reforma agrară românească — a cărei aplicare a stărnit în acea vreme admirația Europei întregi — nu a mai făcut deosebire între învingător și învins, ci s'a aplicat în mod egal, cu aceeași largă înțelegere, țărănilor români și unguri.

Latifundiile care cuprindeau mii și zeci de mii de hectare au fost împărțite în loturi de câte 5 hectare țăranilor înțorși de pe front, fixându-se prin lege mărimea proprietății, care nu putea trece de 500 de hectare.

Privind reforma agrară din punct de vedere strict juridic, s'ar părea că a fost o confiscare abuzivă a proprietăților și împărțirea lor, fără nici o bază legală, la țărani. S'au și întrebat unii, în vremea aceea și chestiunea a fost dezbătută pe larg în istoricul proces al optanților, când s'a dat totuș câștig de cauză României.

Întrebarea ce s'a pus atunci și care se pune și azi este următoarea: Cum au ajuns magnații în posesiunea unor averi atât de fabuloase, de vreme ce nu le-au moștenit decât din două sau trei generații? Pământul acesta a fost cândva tot al țăranilor, căci înainte de acapararea abuzivă a bunurilor proprietarilor mici, în Ungaria nu au existat mari proprie-

Certitudinea unui viitor grandios:

România Legionară

D. prof. Horia Sima, comandantul Mișcării Legionare, a vorbit Marți la Casa Studențească, cu prilejul zilei de 10 Decembrie, cu toată setea unui suflet stăpânit de simțul echilibrului și al răspunderii. Bărbătește și fără dozarea caracteristică discursurilor de efect, a lăsat totuși să se întrevedă printre rânduri anumite fapte cari spulberă o nedumerire, trezind conștiințele întârziate la o aspră și „odioasă” realitate. Categoriile declarații poartă evident semnul grav și distinct al unei severe confruntări pe care tineretul o face trecutului patriotard și senil în fața sfintelor jertfe legionare.

Iată deci, mărețul spectacol: De-o parte apar astfel, într-o stranie și sinistră înfățișare, guverne străine de sufletul poporului nostru, o clasă conducătoare coruptă și aservită intereselor iudaismului, iloși murdari și cinici bancheri ai bunului simț — oamenii miilor de ilegalități și crime și ai tuturor susceptibilităților, — iar de cealaltă parte legiunile de tineri pornite la vigoasă luptă de apărare a tot ceace formează patrimoniul sfânt al Patriei, transfigurate de sensul nou și purificator al naționalismului. Oricine poate să identifice în acest antagonism care a măcinat cu o putere diabolică substanța nației, două lumi deosebite și ca structură și ca mentalitate: „Lumea consiliilor de administrație, a Jafului din averea Statului, a fondurilor secrete și a exploatații țăranilor și muncitorilor”, — cum a numit-o Comandanțul — și lumea nouă crescută în credință legionară aureolată de jertfă și însetată de mântuire. Una care a expiat în epileptice svârcoliri, căzută sub propria mârșăvie și una care se înalță animată de idealul Învierii naționale.

*

Dar ceace a dus în mod fatal la prăbușirea din Septembrie, a fost lipsa de conșință a unității noastre spirituale. Încegarea granițelor și mărirea teritoriului etnic, nu au fost urmate în aceeași măsură, de o largire a spațiului spiritual, iar idealul odată înfăptuit, am rămas sub biciuirea unei dezolante inutilități. Oamenii noștri politici au practicat imediat după război tactica îmbogățirii proprii în detrimentul Statului. Idealul s'a proiectat apoi în virtutea inerției pe orizontul aceleiași false concepții. „S'a uitat de către acei cari dețineau un rol istoric în acele vremuri, că unitatea teritorială nu atrage după sine și unitatea spirituală a unui popor, singura hotărâ-

toare pentru destinul lui în lume”. Cei chemați atunci să ne îndrume au absentat dela postul lor de comandă și astfel clasa noastră conducătoare și-a dovedit — dar cu câte urmări tragice pentru noi, — slăbiciunea și decadența.

Ce a urmat, se știe. Unii dela alții au imprumutat metodele, unii dela alții au furat, unii pe alții s'au scuipat în toată nesfârșitelor și ilarantelor mascarade organizate în decursul alegerilor și toți la un loc au huzurit pe spinarea Statului, înfruptându-se și secătând țării izvoarele de viață. Delirul lor mizerabil a culminat apoi în regimul celei mai sinistre mascarade: „Renașterea Națională”.

Tineretul, care-și afirmase prin atâtea jertfe rostul și existența în procesul de redresare națională, a fost asvârlit pe străzi, stâlcit de infamia unor inscripții și martirizat prin cele mai barbare și inumane chinuri. S'a stins astfel, cu murmurul Patriei pe buze, Câpitanul și toți cei ce au întrușipat vreodată mai nobil setea halucinantă de mântuire.

Iată-ne acum în a patra lună după Înviere. Și putregaiul care ne-a încins țara în cei douăzeci de ani dela Unire, mai exaltă încă miasme. Legiunea a pornit „în viu și aspru pas” la împlinirea destinului croit de Câpitan și totuși, pe la cotituri, se mai ascund fețe cari visează o „îminentă prăbușire” a stărilor de astăzi. Dar mai poate fi oare vorba acum de tranzații, de sisteme și de succesiuni?...

Comandanțul Mișcării Legionare a afirmat-o hotărât: „Acelora cari profetizează prăbușirea țării sub conducerea regimului legionar, le răspund că nu se poate prăbuși, pentru că astăzi însăși țara conduce”. Adresându-se studenților cu un admirabil simț intuitiv a complexitatății apoi ideii:

„Astăzi, o națiune nu trăește numai prin mărimea teritoriului, ci mai ales prin puterea ei de participare la clădirea Europei noi. Misiunea voastră este să fiți precursorii unei probleme de generație europeană în țara noastră, care nu poate fi decât de structură națională, cu tendințe universale. Europa nouă a veacului al douăzeciulea se clădește pe mișcările naționaliste de pretutindeni, între care există străune afinități spirituale și un trecut comun de lupte și de jertfe pentru aceleși idei.

Națiunea română și cu ea Mișcarea Legionară vă investeste astăzi cu această nouă misiune, după ce ați câștigat toate bătăliile de până acum: Să luptați, ală-

binefacerile românești?

Aici se oprește deocamdată problema, despre care premierul ungar a declarat, cu drept cuvânt, că este foarte complicată.

Judecând situația după atitudinea pe care au adoptat-o ungurii după încheierea tratatului dela Viena, nu trebuie să ne așteptăm decât la un desnodământ defavorabil pentru populația românească. Regimul maghiar va restitui, suntem siguri, pământurile foștilor latifundiași, în dauna românilor, urmând ca pentru unguri să se găsească o punte intermediară, spre a nu ridica acolo un nou val de nemulțumiri. Până în cele din urmă însă, soartea lor va fi aceeași, căci chiar dacă magnații ar îngădui mici proprie-

turi de tineretul revoluțiilor naționaliste din întreaga lume, pentru înfăptuirea Europei noi, până la biruința finală...”

Celor cari totuși, mai persistă încă în concepția vagă și puerilă a unei triste prejudecăți, nutrintod o inutilă melancolie pentru trecut, se impune să le aruncăm în față certitudinea unui viitor grandios: România Legionară.

GH. STOICA

† Victor Branisce Doi ani dela moartea lui

S'au împlinit, Vineri 15 Decembrie, doi ani de când, Victor Branisce, redactor-șef la „Gazeta Transilvaniei”, a plecat pe drumul fără de întoarcere al nefinței.

De atunci, atâtea lucruri s'au schimbat. Gazeta la care el a scris o viață de om, a rămas încă; și odată cu vremurile noi de astăzi, și-a regăsit fâgașul, în care și el o cunoscuse cândva.

Victor Branisce a fost — cu osebire în timpul și înaintea războiului de întregire, un îndârjit al scrisului cotidian. El se legase într'atât de „Gazeta”, că ea devenise pentru el o unică rațiune de luptă și viață. Pentru toate acestea el a fost osândit în timpul erei maghiare la temniță și batjocuri, dar toate acestea nu l-au îndepărtat întru nimic de ziarul lui. Dimpotrivă.

În timpul războiului pentru întregire, el scoate ziarul în Siberia, ca organ al voluntarilor români din Ardeal și Bucovina.

Intors în țară, el revine la Brașov, unde a scos din nou Gazeta, care încetul cu încetul pierde din strălucirea ei de odinioară.

A murit în anul când Gazeta, la care scrisese peste 30 de ani, își împlinea veacul de trăire.

La pomenirea lui, putem face această dreaptă constatare: Sufletul lui, care s'a sbatut înaintea desrobirii noastre, poate să afle liniște și împăcare. Gazeta, deopotrivă de dragă tuturor cari au scris în coloanele ei, a prins suflet nou, a primit viață nouă, care-i va duce duhul din veac în veac...

țări în Ardealul realipit, țărănimea maghiară din vechea Ungarie nu va putea admite ca frații lor să trăiască în libertate, iar ei să rămână și mai departe în robia grofilor. Este foarte posibil însă ca lucrurile să pornească pe un povârniș primejdios, dela o zi la alta, dat fiind că în sânul țărănimii maghiare domnește o stare de spirit care pe drept motiv poate să îngrijoreze cercurile guvernamentale.

Iată de ce, declarațiile dela Tg. Mureș ale contelui Paul Teleky nu au fost atât de semnificative, cât mai ales de confuze.

GAVRIL POP

Minte și inimă românească

Fulgeră veacuri

de EDIV.

In vechea cetate s'adună flăcăii,
Cu verde cămașă; pe-al nostru pământ,
Răsună și codri, cărările văii,
De-al glasului tunet, de-al marșului cânt.

De strajă stau munții, priviri neclintite,
Cu pieptul de stâncă în peci neînfrânt,
Pe margini de ceruri cu stele livide,
Se nălță și crește Arhanghelul Sfânt.

Din sbuciumul sacru de inimi curate,
Brașovul renaște ca 'n secol trecut.
Re 'noie din neguri, din clipe uitate,
Pornite de-un viscol abia început.

Se sdruncină ziduri, se sparg uragane.
Subt pasul de iureș al omului nou,
Și fulgeră veacuri și grele ciocane;
Zidesc țară mândră de tânăr erou.

In fruntea oștirii, martirii veghează:
Codreanu cu Moșa, Ciometti, Marin
Și drumul lor aspru e-o falnică rază,
Un trăznet năvalnic din noul destin.

Cartea cu pilde

În vremea aceasta, când se scrie atât de mult, când foile și broșurile apar cu nemiluita, avem totuși foarte puține cărți bune și ziditoare. Chiar unele cărți, scotite de critica literară bună, raportate la efectul pe care-l au asupra sufletului cetitorului, sunt dezastruoase. Sufletul omului de azi atât de sbuciumat, are nevoie, măcar în clipele când se apleacă asupra unei cărți, de întremare și nu de excitare.

O carte bună în asemenea împrejurări e. ca o alifie pe rană: vindecă durerea, recrează și dă omului avânt nou în lupta vieții. Ea e cel mai bun sfătuitoare al omului dela țară ca și dela oraș, căruia după munca din câmp sau din fabrică, îi cade sub ochi o asemenea carte. Închipuiți-vă, din contră, ce se alege cu sufletul unui om, care întorcându-se dela o asemenea muncă, dă peste o carte sau gazetă plină de otrăvă sufletească. Istovit trupește cum e, se destramă și sufletul său. Astfel se naște răsăritul împotriva lui Dumnezeu, împotriva stăpâni-

rii și a legilor.

La noi sunt foarte puține cărți ziditoare de suflet. Nu avem nici foi, nici reviste, nici broșuri potrivite pentru lectura muncitorului sau a bunului creștin dela sate.

Aproape singurul scriitor, care a făcut din darul lui scriitoricesc un apostolat spre zidirea și îndrumarea neamului său în căile Evangheliei, este d. Lascarov-Moldovanu. Ceilalți scriitori au implântat peana în mulțimea păcatelor omenești și s'au complăcut în analiza lor, cum apasă doctorul cu bisturiul în mijlocul puroiului. Cu deosebirea că doctorul scoate răul din organism, iar o seamă de scriitori îl sădesc și în sufletele celorlalți oameni.

D. Lascarov-Moldovanu a dat la lumină o seamă de cărți, frumoase și atractive, prin forma lor literară și folositoare prin cuprinsul lor plin de duhul Evangheliei lui Hristos. Mulți îi obiectează și i-au obiectat acestui scriitor, că nu pre-

zintă viața așa cum e, că o prea înalță și o amestecă cu cele religioase și deci ar fi un moralist sau cu tendință în scrisul său.

Mai întâi de toate, viața descrisă în romanele d-lui L. Moldovanu, nu e tocmai așa de ireală. Din fericire mai sunt încă ființe cari trăiesc o viață după voia lui Dumnezeu. Și-apoi, unde este scris că menirea artei stă numai în descrierea realității? Dacă e îngăduit fanteziei unui autor să mărească păcatele societății, pornind dela un personaj închipuit sau real, de ce să nu fie îngăduit altuia să ridice și să prindă în peana lui virtuțile unui alt personaj? De ce adevădat descrierea răului să fie fără frâu, iar descrierea binelui catalogată ca tendențioasă?

Dar, oricum, scrisul acestui om a răzbit în cercuri largi și a adus mult folos.

Pe tatăl familiei l-a înfățișat în romanul „Tătutul”, pe mama și rostul ei sfânt în „Mamina”, iar pe advăratul preot în cartea „Întoarcerea lui Andrei Pătrașcu”. La acestea se adaugă multe cărți despre pilde creștine și cinci volume din „Viețile Sfinților”.

Cel din urmă rod al muncii sale, apărut în vitrine în zilele acestea, poartă titlul: **Cartea cu pilde**. E o colecție de pilde creștine, culese, rânduite și prelucrate cu dibăcie, pentru a fi cât mai folositoare și mai gustate. Cartea e ca un pom încărcat cu fructe.

A duce o viață adevărat creștină nu e un lucru tocmai ușor. Ea are nevoie de mult sprijin și încurajare. Și cel mai mare sprijin întru trăirea ei, îl dă pilda altora. Cine a trăit cât de puțin în mijlocul sâtenilor, știe ce valoare are pilda pentru viața lor. Am putea spune că ei trăiesc prin pildă. Pilda preotului, a învățătorului și a altor conducători.

Nu mai acel sfat priunde, care e legat de o pildă. De aceea cartea d-lui L. Moldovanu e de mare folos pentru zidirea acestor suflete. E vremea ca în bibliotecile populare asemenea cărți să ia locul altora nefolositoare. Inoarea omului trebuie să înceapă cu convertirea inimii, cu apropierea lui de Dumnezeu. În serile lungi de iarnă, în loc să se încarce mintea cu tot felul de svonuri alarmante, ce bine ar fi să se citească din astfel de cărți!

Pr. VASILE COMAN

Insemnări

„Vremea” aduce și în ultimul său număr colaborările sănătoase cu care ne-a obișnuit de mult. În deosebi „Drumurile în legendă ale d-nei Vera Totu, scrise cu atâta căldură. Semnează în restul numărului: Cristofor Dancu, N. C. Angelescu, Barbu Teodorescu, Ar. Acterian etc.

*

„Acțiunea literară” din Buzău e o revistă ca multe din provincie, cu lucruri bune pe lângă cele cari nu merită atenție. Iată, bunăoară, nu înțelegem ce rost au „silabele încruciate”, de vreme ce revista e literară? Probabil ca să nu fie nevoit d. director să le înlocuiască cu niscaiva versuri semnate E. Lupu?... Ne miră faptul că d. Alexandrescu-Toscani, al cărui condei îl cunoaștem și-l iubim de mult, trece așa de ușor cu vederea...

Ne place „condicarul” semnat m. m. neg. și Al. L. Partea semnată cu inițialele din urmă scrie într'un loc despre scrierile jidănești, atacând o revistă din Capitală. Suntem de perfect acord. Dar atunci ce caută acea elogioasă însemnare despre o carte nouă a „ilustrului” „bard” care e tot... jidan?...
Ce zici de asta d-le Al. L.?

*

„Glasul Strămoșesc” merge cu pas de legionar neînfricat, pe calea trasă de Căpitan.

Semnează în No. 8 Paul Gălășeanu: Căpitanul. „Să ne gândim la Căpitanul nostru” de Groza Dumitru. „Personalitatea Căpitanului” de Tr. Brăileanu.

Binefacere. — Cu ocazia prăznirii hramului bisericii, în ziua de Sf. Nicolae, la biserica ort. rom. din Baciu s'au împărțit familiilor mai sărace din comună 50 kg. zahăr. Darul a fost făcut de d. Nicolae Bunescu, mare comerciant în Buzău, care în fiecare an a trimis daruri pentru biserica din Baciu și pentru cei lipsiți.

*

SERBARE DE CRĂCIUN. — Căminul Cultural din Baciu, cu concursul Societății Femeilor, organizează de sărbătorile Crăciunului o serbare în folosul copiilor lipsiți. Se va reprezenta piesa „Se face ziuă” de Zaharia Bărsan, colinde și cântece legionare.

Poetul Schiller în literatura română

de prof. Ion Gherghel

I.
Prin idealismul său, prin adâncul său umanism, Schiller a câștigat, de multă vreme, simpatia oamenilor culți de pretutindeni. Mai ales întemeietorii acestei gazete l-au cultivat cu multă râvnă.

Acest poet a însușit așa dar prin opera sa literară și pe Români, începând cu întâilele licăriri ale conștiinței poetice românești până la marele nostru Eminescu și dela el încoace epână în zilele noastre. Avem deci convingerea că nu va fi lipsit de interes să privim, pentru câteva clipe, în oglinda traducerilor românești, sublimul chip de serafim al a-teluia, căruia zeul suprem îi rezervase suprema mângâiere:

„De vrei să trăiești în cer, cu mine,
Ori când vei vrea să vii, el îți va fi deschis!”...

Firește, cu toată idealitatea sa n'a putut să străbată Schiller la Români, nici în veacul al 20-lea. Dar ce nu s'a făcut ieri, ce nu se face azi, se poate face mâine. Noi Români, mai mult decât alții, avem nevoie de spiritul avântat al lui Schiller. Cu cât un om este mai înlăntuit de mizeria existenței, cu atât mai mult cere o artă, care să-l ridice deasupra ei și să-i arate viața într'o lumină mai înaltă, mai curată, mai ideală. Cu cât sunt mai josnice și mai supărătoare grijile, ce-l isbec în realitate, cu atât mai mari și mai sublime se fac sentimentele ce i le prezintă arta în iluzia ei. „Pentru astfel de sfere, Schiller este omul potrivit”, zice Konrad Lange (în traducerea regretatului cercetător și critic literar G. Bogdan-Duică).

Schiller a pătruns la noi mai întâi prin Ardeal, în limba sa, jucat fiind de către

actorii germani din trupa lui Seipp, pe ia 1788, în Sibiu. E curios însă că numele lui Schiller nu se găsește pomenit mai întâi la scriitorii din Ardeal, ci la cei din Muntenia. E vorba de acele reprezentări ale teatrului german din București, despre care ne sminteste Nicolae Filimon în *Ciocii vechi și noi*. Bucureștenii avură deci prilej să-l guste pe Schiller în limba germană, în prejma revoluției lui Tudor Vladimirescu, prezentându-li-se piese revoluționare ca *Die Räuber*, care a putut să aibă un mare răsunet în acea epocă de adânci frământări politice și naționale.

Cele mai vechi probe de traduceri din Schiller circulau prin manuscris. Astfel de manuscrise se află și în biblioteca Academiei Române; unul din acestea poartă titlul *Cântece de lume*, adunate de Nicolae Pauletti. În acest manuscris (început la anul 1854 și terminat către sfârșitul deceniului), se găseesc și câteva traduceri din Schiller, copiate din revistele literare ale acelei vremi. Alături de poeziile populare și de romanele timpului, traducerile din literaturile străine au format lectura de predilecție a generației dela începutul secolului al 20-lea. Schiller este incontestabil cel mai apreciat poet german la începutul acestui veac, când se ivesc zorile literaturii poetice românești. El a străbătut atunci, la Români, mai ales pe două căi: prin *Alăuta Românească* și prin *Foia pentru minte, inimă și literatură*.

Dintre moldoveni ar fi fost indicat, în primul rând, G. Asachi să-l popularizeze pe Schiller. Atenția lui Asachi se îndreptă însă mai mult spre Kottelue. În schimb îl cultivă Cogălniceanu, care a

vea planuri mari în legătură cu reformarea spiritelor prin literatură. El știu să aleagă părți semnificative din Schiller. Astfel, în *Inelul lui Policrat*, propovăduște Cogălniceanu răscumpărarea fericirii pământestii prin suferință și luptă, iar în *Impărtirea lumii* arată Românilor prin rostul lui Schiller, care este menirea artei.

Ardeleanul Gheorghe Bariț, conducătorul *Foaii pentru minte*, avea și el planuri mari în legătură cu traducerea tragediilor schilleriane, pe care doria să-și întemeieze activitatea, începută încă la Blaj, în legătură cu crearea teatrului românesc. Neputând să-și realizeze planul cu privire la publicarea piesei *Intrigă și amor*, Bariț începu să publice fragmente sau „pericope” din dramele schilleriane. El îl prețuia pe Schiller înaintea tuturor celorlalți poezii. Insuși ne-o mărturisește: „Trebuie să spui, am cătră Schiller o foarte mare plecare, nu știu cum, de multe ori îmi vine să-i dau cea iubire și cinste, ce o dăm unui tată care ne-a născut și ne-a crescut”. De aceea „mă încerc a traduce în limba mea niște bucățele sau pericope, alese cu voia dintre acelea care cuprind idei ce te fac mai să amețești.” Și apoi se întrebă: „pentru ce să nu-mi aleg bucăți mai de rând?” Și răspunde înflăcărat: „Dar ce este în dramele lui Schiller de rând?”

Popularizarea lui Schiller se intensifică la Brașov când începe să-l cultive și Andrei Mureșanu, un suflet idealist, adânc religios, la care descoperim aceleași aspirații mari, același dor fierbinte pentru libertate ca și la Schiller. Nu-i mirare că autorul *Răsunetului* s'a simțit atras de profetul libertății. Până târziu vibrează în inima lui Andrei Mureșanu ecourile schilleriane. După ce amuțesc încercările celorlalți, el singur își mai încearcă puterile, traducând la 1851 *Vânătorul de Alpi*:

Fiul meu nu vrei, nu-ți place
Să stai lângă mielusea?
Mieluseaua-i blândă, tace,
Păște iarbă la vâlcea.
Mamă, mamă, dă-mi tu pace,
Să vănez pe munți îmi place.

Cu drept cuvânt îi numește G. Bogdan-Duică pe Mureșan și pe Bariț „Schilleriani de căpetenie ai Ardelenilor din acest timp”.

Când se împlinesc 100 de ani dela nașterea lui Schiller, Ioan Eliade Rădulescu compune cunoscuta *Odă* ce avea să preamărească pe acest poet german. La Iași scoate G. Asachi pentru aceeași ocazie solemnă o broșură în amintirea zilei de 10 Noemvrie 1859. Iată ce scrie Asachi, între altele: „Indulcit de sânta scânteie a geniului, prin a sale compuneri istorice dramatice și lirice, Schiller a redestepat în lume sentimente de amor pentru virtute și patriotism. Principiul lui era a ținti. a lucra și a se sacrifica pentru cele eterne nobile folsinți ale patriei sale și ale gintii omenești... Acea zi solenească nici în România nu a rămas de tot mută. Ca un mitribut din partea inteligenței giunimei române, am publicat în o ediție de lux cu portretul lui Schiller ornată, libera traducere a poemului său *Credința*”. E vorba de balada „*Die Bürgschaft*”.

Serbarea dela 1859 a avut, după cum vedem, un răsunet destul de puternic și la Români. Cel mai însuflețit schillerian era Winterhalder, care tradusese, între altele, pe *Don Carlos*.

Anul 1864 prezintă o importanță deosebită pentru cultul lui Schiller la Români. Acum apare, la Iași, celebra tragedie *Moartea lui Wallenstein*. Traducerea e datorată Emiliei Maioreșcu. Această lucrare a fost comentată temeinic, la timpul său, de către Titu Maioreșcu, fratele traductoarei.

La „Convorbiri literare” îl cultivă pe

contra pielei aspre: NIVEA

A 68-a săptămână a războiului

Orașele Southampton, Bristol și Plymouth grav lovite de aviația germană

Lupte înverșunate pe toate fronturile

A 68-a săptămână a războiului a început în intensitate pe toate celelalte. Profitând de timpul frumos care se menține deasupra Canalului Mânecii și deasupra Angliei, bombardierele germane au semănat focul în cele mai importante centre vitale ale Marii Britanii.

ATACURILE ASUPRA ORAȘELOR SOUTHAMPTON, BRISTOL ȘI PLYMOUTH

De data aceasta, atacurile au fost concentrate asupra centrelor: Southampton, Bristol și Plymouth, care au fost transformate în ruine. În afară de acestea au mai fost repetate atacurile, cu câteva sute de avioane, împotriva centrelor Birmingham și Coventry. Atacurile împotriva Londrei au continuat cu o regularitate zilnică. Au mai fost bombardate orașele: Brighton, Lincoln, Portland, Portsmouth, Burntisland în nordul Scoției și cel mai mare port pe coasta răsăriteană: Grimsby. În nord, englezii au pierdut 34 de avioane, din care italienii au doborât 6. Germanii au pierdut 22 și italienii 2 avioane.

PE MARE

Minarea porturilor britanice a continuat și în această săptămână. Artileria de coastă germană a risipit de câteva ori convoaie de vase, care sub protecția nopții au încercat să pătrundă în strâmtoarea Dover-ului. Cu acest prilej a fost bombardat și Dover. Aviația britanică a atacat vasele de patrulare germane fără efect.

Un vas de luptă german a anunțat scufundarea a 95.000 de tone de vase comerciale. În Oceanul Pacific a fost scufundat un vas de 10.000 tone. Un avion a scufundat un alt vas de 7.000 tone. Două submarine au anunțat distrugerea a 70 mii de tone de vase comerciale. La 28 Noembrie a avut loc în sectorul apusean al Canalului Mânecii în apropiere de coastele britanice, o ciocnire a torpilor germane cu torpiloarele britanice, în care două torpiloare britanice au fost scufundate. Escadrila germană n'a avut nici o pierdere și în drumul ei împotriva inamicului a mai scufundat încă două vase comerciale de un tonaj de 12 mii t. și două vase mai mici. Patru vase comerciale au fost aprinse sau greu avariate de aviația germană.

ATACURILE ENGLEZE ÎN GERMANIA

Englezii au sburat deasupra Germaniei de vest și nord și au aruncat bombe asupra cartierelor civile ale orașelor. La fel au procedat și asupra Franței. Atacuri supra Berlinului n'au avut loc.

LUPTA GRĂCENE ÎN GRECIA

Pe frontul grecesc, italienii au evacuat Corița și au efectuat regruparea forțelor, care a fost căutată zadarnic de a fi

Schiller în primul rând Nicolae Scheletti — întâiul care îndrăznește să exprime în graiul nostru o poezie filosofică — apoi redactorul Convorbirilor, Iacob Negruzzi, care mărturisește că primele sale încercări literare au fost traducerii din Schiller.

La 1871 își adună Negruzzi traducerile în volum, iar după 10 ani va continua în Convorbiri literare scrierea dramelor, tălmăcind pe Don Carlos, Fecioara dela Orleans și sfârșind cu Maria Stuart.

În timpul celor 20 de ani de muncă, tălmăcitorii dela Convorbiri literare iubesc „să-1 ridice pe Schiller pe un piedestal de care nu se mai da voie să se apropie nepepedeșit orice chinător al limbei noastre”, afirmă, cu drept cuvânt, pe la 1905, în revista Luceafărul, G. Bordan-Duică.

impiedecată. Italienii au întreprins numeroase atacuri de revanșă și au respins o formațiune militară greacă, care a debarcat în spatele frontului italian, pe coasta din Epir. Armata XI-a italiană a întreprins atacuri reușite susținute de sute de avioane. Aviația italiană în tot cursul săptămânii a bombardat nodurile de comunicație, taberele și coloanțele militare inamice. Ea a lovit podurile de peste râul Calams, aeroportul dela lanina și fortificațiile dela Corfu. În timpul bombardamentului împotriva Maltei au avut loc lupte aeriene înverșunate. Inamicul a atacat în Marea Egee de două ori cu aviația Leross și Stampolia. În Albania a bombardat porturile Durazzo și Valona și în peninsula italiană Bari și Torino.

ÎN AFRICA

În nordul Africii au avut loc raiduri aeriene intense. Aviația italiană a bombardat Alexandria, Maddalena, Garnul-Greih și Marsa Matruc. Englezii au aruncat bombe deasupra localităților: Solhum, Bardia, Tobruc, Benghasi, Bomba și Tripolis.

În răsăritul Africii, englezii au încercat,

cu ajutorul unei formațiuni moto-mecanizate, să ocupe pozițiile italiene dela El Galo în Kenia și în valea Ghir-Ghir lângă Sarobatib, fără să obțină însă vre-un succes. Aviația italiană a bombardat aeroportul Roseires, Port Sudan și pozițiile inamice de lângă Gallabat. Englezii au atacat cu aviația Cassala, Massao, Deecamerae, Hargeisa și alte localități. Englezii au pierdut pe frontul sudic împotriva italienilor în total 47 de avioane.

Unități navale italiene ușoare au avariat în Marea Mediterană un vas de mare viteză inamic și un vas de așezat mine. La Samos, aviația italiană a aprins câteva corabii. La sud de Sardinia o escadră italiană s'a întâlnit cu una britanică. În urma schimbului de focuri ce a avut loc, două crucișătoare inamice de categoria lui Kent și Birmingham au fost avariate. Aviația italiană a urzicit apoi escadră britanică încă 200 de km. la sud-est de Sardinia, lovind greu un vas de război și un crucișător. După cum s'a aflat în urmă, în timpul bombardamentului aerian italian din ziua de 15 Decembrie împotriva Alexandriei, au fost lovite 6 vase de război.

RADIO BUDAPESTA

Cu neastămpărul celui slab și primejdut, Ungaria trâmbează prin postul de radio dela Budapesta cele mai fanteziste știri despre situația din România.

Este, în toată purtarea vecinilor noștri, după arbitrajul dela Viena și după marea adunare dela Alba-Iulia, o nervozitate care a luat, uneori, forme patologice. Cui folosește? Ce rezolvă această atitudine?

Pe cine vrea să prostiească radio Budapesta, atunci când anunță prigoane contra ungarilor din România? A acelor unguri cărora nu li s'a elintit un fir de păr din cap, cari își au ziarele lor numeroase, cari își au școlile lor și ogorul lor dat de Statul Român. — nu amenințat de Stat, cum se întâmplă azi în Ungaria.

Cui folosea afirmațiile aceleiași post, că unii fruntași transilvăneni au cerut încuviințarea de a trece în Ungaria, spre a se pune la adăpost?

Că doar, adăpostul ce se oferă Românilor transilvăneni, îl cunoaște azi toată omenirea: e templa, rugul și cimitirul.

Dar sunt unele știri date de radio Budapesta, deadreptul comice. Bunăoară următoarea: Numeroși unguri din România s'au refugiat în teritoriul cedat, din cauza regimului de teroare ce li se aplică; la întoarcere, autoritățile românești i-au arestat...

Cum, adică? Ungurii dela noi s'au refugiat dincolo, nemaiputând suporta teroarea; înțeleg. Dar Budapesta complexează informația arătând că autoritățile românești au arestat pe aceiași unguri — la întoarcere.

Dacă s'au refugiat din cauza teroarei noastre, cum de s'au întors? Una din două: ori acești unguri sunt niște ființe ciudate, cari nu pot trăi neterorizați, — ori teroarea n'a existat decât în imaginația infierbântată a informatorilor.

Și în adevăr, afirmațiile „terrorismului” românesc, față de unguri, sunt pure invențiuni — ca și celelalte dealtminteri.

Între noi, aici în Transilvania, sunt și unguri. li vedem huzurind, într'un re-

gim de libertate care îi uimește chiar pe ei. Vorbesc ungereste pe stradă și în instituții publice, fără a trece cuiva prin gând să aplice metodele maghiare față de Românii din teritoriul cedat, cari încearcă să vorbească, între ei, românește.

Ba unii dintre ungerii de-aici se spune că ar fi încercat să furnizeze „documente” pentru propaganda dela Budapesta, fotografiindu-se înjugați. Noi nici măcar nu ne-am sesizat. Ne-am zis: dacă există unguri cari au trecut la jug, de bună voie și nesiliți de nimeni, înseamnă că și-au recunoscut speța și și-au ocupat locul. De treabă.

Dar tot ce se întâmplă în teritoriul cedat, cași întreaga atitudine a Ungariei, face imposibilă situația creiată — nu în viitor, ceace este natural, ci chiar în prezent, când mai sunt de rezolvat și alte probleme de importanță europeană, oricât de indiferente ar fi devenit acum pentru Ungaria.

Un lucru trebuie spus, pentru cei ce nu îl știu: o națiune continuă să existe ca întreg, chiar după ce a fost îmbucătățită. Și chinurile unei părți răsună amar în întreg.

Dacă națiunea română a suportat, cu mândră bărbăție și încredere în viitor, o măsură de care sunt vinovați numai înstreinații ei conducători miopi, nimeni nu trebuie să-și închipuie că această națiune, regăsită printr'o mișcare de gigantică renasștere, va accepta vre-un fel de umilire sau nedreptate, dela „învingătorii fără glorie”.

Regimul naționalist legionar din România, ascenim celor din Germania și Italia, prin însăși definiția lui, este dator să ridice fruntea nației, să corecteze erorile, să îngrijească de soarta tuturor Românilor și de repunerea țării în drepturile sale; în sfintele sale drepturi etnice, pe cari propaganda ungară nu le mai poate ascunde ochilor ce vor, cu tot dinadinsul, să vadă realitatea.

Pentru colaboratorii Gazetei

Rugăm stăruitor pe cei care colaborează la această gazetă să nu întrebuințeze în scrisul lor cuvinte ce nu pot fi pricepute decât de dânsii și de puțini din oamenii cu carte multă. Ziarul acesta a pornit să îndeplinească chemarea lui dela întemeiere, aceea de a propovădui dragostea de Dumnezeu, Neam și Țară în limba limpede românească. Un gând se poate așterne pe hârtie și fără acele barbarisme care poeces frumosul grai românesc.

Facem cunoscut deci tuturor acestora, să se uite peste manuscris înainte de a ni-l trimite și să scoată cuvintele pestrițe, altfel în viitor vom fi nevoiți să respingem scrisul lor.

Deasemenea mai facem cunoscut că manuscrisele republicate nu se restituie.

REDAȚIA

Sufletul muncitorului de astăzi

Clasa muncitorească din țara noastră a avut o viață cu totul mășteră. Fiind atinsă și ea de anumite curente politice, în care mulți dintre ei — oameni cu suflet curat — au crezut cu toată țăriș specifică lor, au sfârșit, la capătul unui drum de sbucium cumplît și de amar, în că impilare, să constate ce departe sunt ei de ceea ce constituia felul final al luptei lor. Repetăm, muncitorii au pus în focul luptei pentru o credință care, în mîntea lor, nu-și aflase încă o precisă conturare în fapt, tot sufletul, toată ardarea unei pașimi isvorâte dintr'un suflet pururea flămând pentru dreptate. În mîntea lor, răvășită meru de așăfârțurile unor intereseși, anumite noțiuni privind viața lor, munca, salarizarea, odihna, erau atât de confuz și fără nici o aderență la realitate, încât, nemulțumiri-le, ura neîmpăcată împotriva patronilor erau întotdeauna fără puțință de înțelegere.

Muncitorii în schimb au constituit, pentru o serie de oameni ridicaiți din mijlocul lor sau de pe lături, o platformă ideală, un loc admirabil prin care ei au putut să-și lanseze o situație personală, invidiată de chiar burghezii de bună stare. Aceștia au știut să-și păstreze meru, să-și permanentizeze situațiile, indiferent cine a fost la cârma treburilor publice. Și acest fapt a fost așa de ușor și e explicabil, întrucât nu aveau nici un fel de atitudine; nu afirmau nici o voință decât aceea a buneii stări personale.

Muncitorii rămăneau mai departe, în voia unei sorși care nu a fost, nicidecum, aplecată spre îndurarea lor.

Trebue, mai ales, subliniată atitudinea, felul cum erau priviți muncitorii în genere, de oficialii de bună deunăzi. Cu toată șgomotoasa lor demagogie, lucrătorul rămănea în convingerea și exprimarea lor intimă, același firosor comunist, același ferment continuu pentru răsvrătiri, terorisme și alte asemenea închipuiri.

Nimeni — într'adevăr — nu și-a aplecat urechea pe inima lucrătorului.

Cați au fost acei cari, văzând viața de trudă și veșnică încordare a acestui om, să se apropie sincer de el, să-l asculte și, fără fășarnicie, să caute să-i aducă acolo în întunerecul existenței lui, o fășrâmă de lumină și de caldă înțelegere? Cine a avut sufletul și înțelegerea să îmbrățișeze cu toată sinceritatea și dragostea, soarta acestor robitorii din „fabrice, din uzine și din mine”?

Pe cătă vreme pătura țărănească a găsit totuși prin gloata ei de profitori căștiva idealuși și desinteresat ai nevoilor ei, clasa muncitorească nu a avut nici-unul.

A trebuit să vie Legiunea. A trebuit să vie sufletul românesc al adevăratului frate. A trebuit să vie Căpitănul, ca muncitorimea să se regăsească în simțămintele ei românești, să se reîntegreze în comunitatea națională. Din ceea ce era odinioară — forșă centrifugală cu anumite răsvrătiri și internaționalism — ea a devenit cu convingerea dărză, cu sufletul rezidit, cea mai aprigă, cea mai pățimașă luptătoare pentru împlinirea românească și legionară.

Dela ura de frate — prin Legiune — a ajuns la cea mai înfocată dragoste pentru ai săi. Dela hula împotriva creștinușii, s'a regăsit în duminicușii copilăriei cu toate icoanele bisericușii. Dela priviri-le aruncate meru dincolo de hotare — prin șfânta credinșă legionară șine ochii pururea trezi, șintuși spre răsăritul nației.

Muncitorul de-acuma, așa după cum îl șutălnim în ficcare zi, este un om nou. Este un român adevărat.

Legiunea a cucerit, odată cu zidirea sufletușii muncitorului legionar, două victorii deopotrivă de însemnate. Muncitorul a devenit român și din romă și a devenit legionar. CONST. P. TAUS

In casa unde se află Logal
Nu pătrunde boala Peste 7000 medici și spitale confirmă în scris eficacitatea tabletelor Logal.
Logal
 Reumatism, Gută, Sciatică, Răceli,
 Neuralgii, Gripă, Dureri de cap.

Lipsa lemnului de pe piața Brașovului

BRĂȘOV, 14. — Cu toate pădurile seculare înconjurătoare, în Brașov se simte o mare lipsă de lemne de foc. Sunt unele depozite care stau închise, cu toate că, după ațărmația lor, lemnele stau clădite în pădure și nu pot fi transportate. Ne-am interesat asupra cauzei pentru care nu se pot transporta lemnele și ni s'a spus că nu sunt mijloace de transport. Unii au declarat că proprietarii de autocamioane percep taxe de transport așa de mari, încât depozitarii de lemne nu mai pot face față prețurilor stabilite.

Nu putem ști deocamdată, dacă motivele invocate de depozitarii au justificarea reală. Le vom cerceta spre a ne convinge și a le împărtăși celor în drept.

Fapt este că nu sunt lemne. Majoritatea depozitelor vând lemne verzi și oricât ai căuta să le cumperi netăiate, nu găsești decât la cântar. Depozitarii știu ei ce fac! Lemnul verde trage bine la cântar și chiar dacă mai aruncă peste el câteva găleți de apă, nu se cunoaște. În plus de asta, în unele depozite se vinde cu 170 și chiar 180 lei sută de kilograme de lemne verzi, cari cu foarte mare bunăvoință dau calorii egale cu 50 kg. lemne uscate.

Populația nevoiașă suferă din această cauză. Măsurile trebuiesc luate cu toată urgența și radical, mai ales că unii depozitarii, străini, vând lemnele verzi și cu lipsă la cântar.

Căile Ferate Locale din Brașov

a înființat o secție de expediție și camionaj sub denumirea

„EXPEDITORUL”

realizând astfel prima întreprindere românească de acest gen în Brașov. Se recomandă în sprijinul întreprinderilor românești. Sediul este în Str. Regele Carol 37 etaj I. Telefon 2037 1-3

GRAND HOTEL LAFAYETTE

BUCUREȘTI
CALEA VICTORIEI 11
Cel mai bun și confortabil
HOTEL AL CAPITALEI

— Prețuri moderate —
358 1-0

INFORMAȚIUNI

D-l Dr. DUMITRU GALDĂU, fost medic primar radiolog la Spitalul central din Oradea, și-a deschis laboratorul de radiologie (diagnostic, terapie) în strada Virgil Onițiu Nr. 4 (lângă liceul Șaguna), Consultațiuni dela 9-12 și 3-6.

Farmacii de serviciu: Dela 14-21 Decembrie, farmacia „La Biserica Albă”, Str. Regele Mihai I Nr. 20, colț Mihail Weiss, telefon 1656 și farmacia „Coroana de Aur” în Str. Brâncoveanu 7.

Facem cunoscut colaboratorilor și tuturor celor ce ne caută, că numărul nou de telefon al redacției „Gazeta Transilvaniei” este 24-40.

Mica publicitate

De închiriat 3 camere, bucatărie, baie etc., în Str. Avram Iancu Nr. 43 și 4 camere, bucatărie, baie etc., în Str. Cruciului Nr. 44. Informații în Calea Victoriei Nr. 55. Telefon 3155. 215 3-6 și

De închiriat o prăvălie în Strada Gării No. 40. 423 3-3

De închiriat o prăvălie în poziție bună și locuință în Satulung. Informațiuni la ziar. 423 3-3

Ofert pentru schimb două case din Brașov în valoare de 1.500.000 Lei pentru casă din Oradea sau Cluj. Informațiuni la prof. Papp Iuliu, str. V. Onițiu 2, Brașov. 1-2

România, Județul Brașov, Comuna Moeștiu de Jos.
Nr. 1291-1940.

Licitație

Primăria comunei Moeștiu de Jos, jud. Brașov, va ține în ziua de 18 Ianuarie 1941, ora 11, licitație publică, cu oferte închise, în localul primăriei comunale, pentru vânzarea de 319 m. c. lemn de brad molid, de construcție, și 96 m. steri lemn de fag, din pădurea comună „Greotș” cu prețul de estimație de lei 142.000.

Garantia provizorie este de 14.000 lei. Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comună în orele de birou. În cazul când licitațiunea va rămâne fără rezultat, se va ține o nouă licitație în ziua de 5 Februarie 1941, la aceeași oră și în același loc.

Disp. art. 88-110 din L. C. P. sunt aplicabile la această licitație.
Moeștiu de Jos, la 9 Decembrie 1940.
Primar, D. Băncilă. Notar, E. Binder

Pentru proprietarii de mașini

Brașov, 14. — Chestura Poliției Municipiului aduce la cunoștința tuturor proprietarilor de autovehicule, cari conțin să circule cu numărul de ordine și fosie de circulație emise de fostele poliții din teritoriile cedate, cari se află în prezent în raza Municipiului Brașov, să preschimbă de îndată aceste numere cu altele emise de Chestura Poliției Brașov, căci în caz contrar vor suferi rigurile legii.

Totodată se aduce la cunoștința tuturor proprietarilor de autovehicule cari nu s'au prezentat la recensământ, inspecție și clasare pe anul 1940/1941, că sunt obligați să se prezinte cu autovehiculele lor în fața comisiei de inspecție și clasare, care funcționează la Chestura Poliției Brașov, până în ziua de 15 Decembrie 1940.

Contravenienții vor fi deferiți justiției militare.

Anunț

Casa de Asigurări Sociale Brașov, aduce la cunoștința celor interesați următoarele:

În M. Of. Nr. 3825 din 26 Noembrie 1940 a apărut Legea pentru românizarea personalului din întreprinderi.

Prin art. 4 al acestei Legi, se prevede că, în vederea acoperirii sarcinilor create prin art. 3, din prezenta Lege, precum și alte cheltuieli, necesitate cu aplicarea acestei legi, toate întreprinderile, asociațiunile, fundațiunile și stabilimentele prevăzute la art. 1, indiferent dacă au sau nu în serviciul lor salariați evrei, și cari au mai mult de 5 salariați, sunt obligate la plata unei contribuțiuni de 1% calculată la totalul salariilor plătite tuturor salariaților.

Această contribuție este datorată dela data intrării în vigoare a prezentului Decret-Lege, și se va plăti de către întreprinderi, asociațiuni, fundațiuni și stabilimente, la Casele de Asigurări Sociale, cu contribuția suplimentară de 1,20%, prevăzută de art. 111 din Legea Asigi. Soc., prin aceeași listă de plată, în același mod și sub aceeași sancțiuni prevăzute de menționata lege.

Direcțiunea Casei.

AVIZ

Se aduce la cunoștința celor interesați, că firmele: Farkas și Compania din Str. Regele Carol No. 54, proprietari Farkas Eugen și Cteinberger Iuliu, „Delko”, din Calea Victoriei 41, proprietar Steinberger Iuliu și „Băcănia Populară” din Str. lernei 1, proprietar Farkas Eugen, au fost cumpărate de Cooperativa „Brașovul”.

Toți creditorii firmelor de mai sus, de oriunde, de orice fel, se vor prezenta la magazinul din Str. Regele Carol No. 54, până la 10 Ianuarie 1941, pentru achitarea creanțelor lor, cunoșcând că după această dată nu se va mai recunoaște nici o creanță asupra celor trei firme de mai sus.

Cooperativa „Brașovul”.

446 2-5

Căutăm corespondenți harnici, cu referințe dela conducerea organizațiilor județene ale Mișcării Legionare, în toate orașele din Ardeal și Banat.

Corespondența va fi trimisă pe adresa: Redacția „Gazeta Transilvaniei”, Str. Regele Carol I, No 56-58, Brașov.

Mămine

TRAGEREA LOTERIEI DE STAT

TRAGEREA LOTERIEI MATCĂ SE FACE CU MÂNA.

Publicul este invitat să ia parte la solemnitate în sala Fundației Carol I din Piața Palatului Regal

Statul garantează prin lege secretul jocului și plata câștigurilor

COLECTURILE DESCHISE PANA LA MIEZUL NOPTII

Înștiințare

Casa Generală de Păstrare din Brașov aduce la cunoștința depunătorilor (creditorilor) ei, intrând în condițiunile aranjamentului încheiat pe baza legii de conversiune, cum că începând cu ziua de 16 Decembrie 1940 li se va plăti o nouă rată de 10 la sută din depunerii. Rata minimală este de 1000 lei.

Compensații se consideră ca plăți efectuate în numerar.
Brașov, 12 Decembrie 1940.
Consiliul de Administrație.

Ordin circular cu privire la contribuția de 2% la livrările de mărfuri

Brașov, 14. — Ministerul revenind asupra ordinului circular No. 244922 din 26 Septembrie 1940, privind perceperea contribuției excepționale de 2 la sută la acțiunile ce se dau cu ocazia vânzărilor precedate de comenzi, se face cunoscut că la comenzile ce se efectuează și pentru care se dau acțiuni, contribuția de 2 la sută se percepe la livrarea mărfii, nu la darea comenzii.

În conștiință, odată cu predarea mărfii comandate, se va percepe contribuția excepțională de 2 la sută la prețul integral al vânzării. În factură sau documentul de predare al mărfii, bonuri etc., sa va specifica pentru evidență și suma dată drept acțiuni.

D-na Mia V. Branisce anunță cu aceeași nefermă durere rudele și prietenii că implinindu-se doi ani, de când bunul și duiosul ei soț, acela, care a fost

VICTOR BRANISCE

f. prim redactor la „Gazeta Transilvaniei”, suflet mare românesc, a trecut în viața celor vecinice, roagă pe toți aceia cari l-au cunoscut și iubit, a lua parte la parastasul ce se va oficia Duminică 15 Decembrie, în Biserica Sf. Adormiri din Brașovul-vechiu, ora 11 a. m.

APARATE DE RADIO marca A E G și Körting

au sosit

Demonstrația prin

TOTELECTRIC S. A.

Strada Regele Carol 59

TELEFON 1739

Vânzare în rate lunare

Arheta sociala in Ardeal

O clasă de tehnicieni, care trebuie pusă în drepturile sale

Situația absolvenților Școlilor Superioare de Arte și Meserii din Țară și a Conducătorilor industriali, ajutoru inginerilor din România

Pentru a pune în drepturile firești și românești o seamă de tehnicieni și a îndeplini intențiunea cuprinsă în decretul lege a noii conduceri a Statului privitor la românizarea personalului din întreprinderi, formând astfel cadre românești pentru întreprinderile care necesită românizarea, trebuie pusă în aplicare legea pentru reglementarea drepturilor de profesiune de conductor și subinginer, din care se recrutează tot elemente românești noi, bine pregătite, acești tineri fiind viitori antreprenori și conducători de industrii, care vor putea completa elementul minoritar, atât de protejat până acum în România Mare. Căci se observă azi, mai mult ca oricând, că o serie de minoritari, cari au executat lucrările la un însemnat număr de edificii în București — înecesebi — de multe ori de rea credință, sunt vinovați de nenorocirile recente întâmplătoare în diferitele părți ale țării. Ei au compromiș bransa și au păgubit elementul românesc.

LIPSA TEHNICIENILOR ROMĂNI IN ARDEAL

După recentele nenorociri și în perspectiva executărilor de lucrări edilitare multiple, prevăzute de noua conducere și organizație de stat, reglementându-se drepturile de profesiune ale susnumiților, — în Ardeal mai ales s'ar înlocui o mulțime de evrei și unguri cari dețin viața economică în domeniul de construcții, — aceste elemente românești tinere și de valoare, vor putea atunci înlocui cu conștiință și fără teamă de-a ne compromite, pe minoritari, — căci avem azi mulți tineri români și refugiați cari răvnesc după muncă și consumarea energiei lor.

Ardealul, împănat încă cu elemente straine de interesele noastre, cere să se facă dreptate acestora, ca să nu mai ajungem în vechia situație ca biserică și instituții publice și particulare românești să fie zidite de străini!

În Germania, mai ales, s'a dat atențiunea cuvenită clasei muncitoare tehniciene. ceea ce a dat dovadă de-o solidă co-

heziune și prosperare în toate domeniile.

SITUAȚIA CONDUCTORILOR INDUSTRIALI

În continuare trebuie să amintim aci și de situația conductorilor industriali, ajutori ai inginerilor din România, absolvenți ai vechii școli superioare de arte și meserii din țară, de soarta cărora regiunile trecute s'au desinteresat, deși aceștia sunt angajați în număr de peste trei mii la diferite industrii importante și mari din țară, unele privind direct apărarea națională, cum este Brașovul, Orăștia, Cugirul, Aradul, Reșița și altele.

Acești tehnicieni cu o temeinică pregătire școlară, teoretică și practică, au fost până acum nesocotiți în drepturile lor, fiind îndepărtați de Corpul de tehnicieni creat prin noua lege pentru înființarea Corpului subinginerilor și conductorilor, corp care prin înființarea lui pune bazele tuturor categoriilor de tehnicieni — publicată în Mon. Of. Nr. 22 din 27 Ianuarie 1939 — fiind puși astfel în situația de-a nu avea posibilitatea de funcționare pe viitor în întreprinderile în care sunt angajați acum în calitate de conductori, îndeplinind ei aci lucrări de mare răspundere. Deși li-s'a pus în vedere în trecut regimuri soluționarea drepturilor lor, totuși ei nu au fost satisfăcuți până în ziua de azi.

Ei cer acum ca să se poată bucura și celelalte categorii de conductori, putându-se înscrie în Corp la Cap. B. art. 5, al. d., având drepturi legale la aceste articole pe în echivalență. Conducătorii industriali propun în cererile și memoriile înaintate autorităților, ca pentru stabilirea unei situații clare și definitive a lor, să se aducă legii unele amendamente.

Totți acești tehnicieni își pun toată nădejdea și credința lor românească în noul Stat Legionar Român, dela care cu drept cuvânt așteaptă punerea elementului românesc în drepturile sale.

Dr. E. Munteanu

Reazimul nostru de totdeauna

Pentruca, într'adevăr, istoria unui neam să poată fi veșnică, nu se poate zidi decât pe cele mai sfinte jertfe, jertfe isvorite din luptele cele mai înverșunate și cele mai neînfricate.

Istoria neamului nostru întreg, nu s'a scris decât cu lacrimi, dar, mai cu seamă, cu sângele din toate luptele celor 2000 de ani, mai mult decât la oricare alt popor. Iată de ce astăzi, suntem îndreptățiți cu toții, tineri și bătrâni, să constatăm că neamul acesta, bun, credincios lui Dumnezeu și tradițiilor sale, nu va pieri, oricâte uragane vor mai încerca să treacă peste fruntea lui cu lumini de diamant, peste dârzenia lui dovedită, mai tare decât cremenea.

Suntem poporul cu cea mai puternică vitalitate din lume, suntem, sufletește,

cei mai hotărâți, atunci când este vorba de viața și prestigiul nostru ca neam.

Dela începutul începutului, am reușit să fim tari, viteji și mândri de prezența noastră aci, la răspântia tuturor furtunilor, în valtoarea tuturor nedreptăților aruncate în spatele nostru. Am răbdat, dar am știut să luptăm, am nădăjduit, căci niciodată n'am uitat calea și legile lui Dumnezeu. De aci, adevărul că, prezența noastră în istorie va fi veșnică, fără sfârșit, pentru că la temelie ei s'au zidit suflete și nu vorbărie făcarnică, s'au cimentat suflete și trupuri românești, din care s'a hrănit, a crescut și a biruit credința cea nouă, nădejdea de totdeauna a neamului.

ELISABETA HENȚIU

Judecătoria de pace mixtă Brașov. Secția Cărții Fundare.

Nr. 2271/1940 cf.

Extras din publicațiune de licitație și condiții de licitație

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Cassa Generală de Păstrare din Brașov contra urmărilor Martin Foor, Ecaterina Schuffert n. Foor și Ecaterina Foor n. Franz, la cererea urmăritoarei

Judecătoria ordonă:

Licitatiunea execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX. din 1881 și noua lege de execuție, asupra imobilelor înscrise în Cartea funduară a comunei Măeruş Nr. 1805 (din circumscripția judecătorei mixte Brașov) sub No. top. 390 constând din casă de cărămidă și curte în extensiune de 389 stj. ptr. sub No. casei 213, Nr. top. 391, const. din casă de cărămidă sub No. 213-a și No. top. 392 const. din loc de curte în ext. de 53 stj. ptr. în valoare de 81.000 lei, iar prețul dela care începe strigarea este de 60.750 lei, asupra imobilelor cuprinse în c. f. a comunei Măeruş No. 385 sub No. top. 3831 const. din loc arabil în extens. de 423 stj. ptr. situat la Fernfeld în val. de 3000 lei, iar prețul de strigare este de 2250 lei, No. top. 10526 const. din loc arabil în ext. de 137 stj. ptr. și No. top. 10327 const. din loc arabil în ext. de 138 stj. ptr. ambele situate la Livada de jos în val. de 1000 lei, iar prețul de strigare este de 500 lei. No. top. 1524 const. din fânaț în ext. de 699 stj. ptr. situat la Livada de sus în val. de 1500 lei, iar prețul de strigare este de 1125 lei, No. top. 4061/2 pășune de 47 stj. ptr. No. top. 4062/2 pășune de 47 stj. ptr. No. top. 4063/2 arabil de 175 stj. ptr. și No. top.

4064/2 arabil de 13 stj. ptr. toate situate la Fernfeld în valoare de 1000 lei, iar prețul de strigare de 750 lei, asupra imobilelor cuprinse în c. f. Măeruş No. 2415 sub No. top. 3474 const. din arabil de 429 stj. ptr. situat către drumul Crizbavului în val. de 1500 lei, iar prețul de strigare este de e1125 lei, No. top. 4612 const. din loc arabil de 654 stj. ptr. și No. top. 4613 const. din loc neproductiv de 160 stj. ptr. situate în Câmpul de mijloc în val. de 2000 lei, iar prețul de strigare este de 1500 lei, No. top. 8495 const. din loc arabil de 500 st. ptr. situat în Câmpul de mijloc în val. de 1200 lei, iar prețul de strigare este de lei 900, No. top. 11499 constând din loc arabil de 360 stj. patrați situat în Câmpul de jos în valoare de 1200 lei, iar prețul de strigare este de 900 lei, No. top. 1074 const. din fânaț în ext. de 389 stj. ptr. situat la Hausgemessen în val. de 1200 lei, iar prețul de strigare este de 900 lei și No. top. 3150 const. din loc arabil în ext. de 738 stj. ptr. situat la Vengus Platte în val. de 1500 lei, iar prețul de strigare este de 1125 lei.

Pentru încasarea creanței de 47.105 lei cap. și accesorii.

Fixează termen de licitație pe ziua de 9 (nouă) Ianuarie 1941, ora 9 a. m. în Brașov, Palatul Justiției, parter camera No. 12.

Doritorii să liciteze, sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc drep garanță 10% din prețul de strigare în numerar și să semneze condițiunile de licitație.

Brașov, la 1 Octombrie 1940.

Judecător: Al. R. Moroianu. Dir. de C. F. Nic. Stinghe

Pt. conformitate: P. Nicolescu.

APARATE DE RADIO
BLAUPUNKT

ȘI ÎN RATE LUNARE LA:
ION I. MIRCAN

STRADA VOEVODUL MIHAÏ No. 27

475

4 - 9

Evitați și îngrijii
**TUSEA
GUTURAIUL
BRONȘITELE
cu o cutie de
PASTILE
VALDA**

Dați pentru ajutorul
LEGIONAR

**Cumpărați dela
Toma Constantinescu**

cel mai mare magazin românesc de ceasornicărie, bijuterie și optică. cadourile cele mai frumoase pentru

Sfintele Sărbători

Le găsiți aci cu prețurile cele mai reduse Executăm orice reparațiuni de ceasornice de precizie bijuterii etc.

Toma Constantinescu
ceasornicar, bijuterie, optică
Piața Libertății No. 7
TELEFON 11 39

Asigurați-vă cu toată încrederea avutul și viața la cunoscuta societate de asigurări

PRIMA ARDELEANĂ

Construcțiază tot felul de asigurări de incendiu, extracție, grindină, viață, populație, accidente, răspundere civilă, sticlă, etc.

Reprezentanța Generală, **BRAȘOV**
Strada Reșe de Mihaï No. 7. Telefon 22-01

Schmoll
Pastă

**Conservă pielea
Dă lustru imediat**

ULTIMA ORA

In 15 Decembrie începe în toată țara plata salariilor și a pensiilor

București, 14. — D. general Ion Antonescu, președintele Consiliului de miniștri și Conducătorul Statului, a semnat decretul prin care a repartizat pentru angajari, lichidări, ordonanțări și plăți de salarii și pensii pe luna Decembrie din bugetul general al Statului Lei 1.675.565.835.

Din această sumă, 1.509.405.000 Lei au fost repartizați pe departamente pentru plăți de salarii, iar suma de Lei 166 mi-251.835, drept subvenție Casei de Pensii pentru plata pensiilor. Plățile salariilor și ale pensiunilor vor începe în întreaga țară pe ziua de 15 Dec.

Comunicatul italian No 189

Lupte crâncene aeriene în Africa

Roma, 14 (Rador). — Marele cartier general al forțelor armate italiene transmite de undeva din Italia următorul comunicat oficial nr. 189:

La frontiera Cyrenaice, în zona dintre Sollum și Sidi el Barrani, precum și în zona pustie dinspre sud-est, a avut loc ieri o luptă înverșunată între trupele noastre cari se bat cu vitejie și coloanle blindate engleze. Escadrilele noastre de vânătoare și bombardament, cu toată furta de nisip stârnită de vântul Simun, au sburat fără întrerupere din zori zilei până la asfințitul soarelui, bombardând și incendiind unitățile inamice.

Numărul total al avioanelor inamice doborâte se ridică la 18 aparate.

Tot cu începere din acea zi, 12 din avioanele noastre nu s'au mai reîntors la bazele lor.

În Africa Orientală activitatea patrulelor noastre la frontiera sudaneză a fost intensă, având concursul aviației noastre care a provocat grele pierderi mijloacelor mecanizate inamice.

Un avion inamic a fost doborât în flacări.

Pe frontul grec nimic important de semnalat. Micile atacuri cu caracter local au fost respinse.

La a'neri'e Sovietului suprem

Dnii Stalin și Molotov candidează în Basarabia

Moscova, 14 (Rador). — Corespondențul agenției D. N. B. anunță, după ziarle sovietice, că d-nii Stalin și Molotov au acceptat să candideze în Basarabia la a-

propiașele alegeri pentru Sovietul Suprem.

D. Stalin va candida la Chișinău, iar d. Molotov la Bălți.

In India a început lupta pentru independență

Fruntași naționaliști indieni arestați

Calcutta, 14 (Ceps). — Războiul mondial a trezit în India conștiința națională și umanitară. Anglia a promis atunci Indiei, pentru ajutorul dat, un statut dominiat. Pentru împlinirea acestei promisiuni India a luptat dela războiul mondial și până la războiul actual, în care Anglia caută din nou să câștige cu promisiuni un ajutor material din partea Indiei. India a cerut o proclamație precisă din partea Angliei asupra întelilor războiului și în special, dacă Anglia, care luptă pentru libertatea națiunilor, este dispusă să acorde și să garanteze și libertatea Indiei. Anglia a răspuns evaziv. După multe ezitări a oferit o oarecare participare, nesigură, a câtorva reprezentanți indieni în Consiliul de Stat al Vice-regelui — iar aranjamentul definitiv deabia după terminarea războiului. India, desigur, a refuzat. De data aceasta nu vrea promisiuni. Nu se mulțumește numai cu un statut dominiat. India vrea independență și începe să lupte pentru această independență printr'o lărgire tot mai mare a nesupunerii la îndatoririle cetățenești.

NOUI FRUNTAȘI NAȚIONALISTI ARESTAȚI

Madrid, 14 (Ceps). — Conform știrilor sositte dela Calcutta, arestarea fruntașilor naționaliști continuă. Zilele acestea a fost arestat, pentru participare la campania „de nesupunere cetățenească” și în baza „legii de părare a Indiei”, care acordă organelor britanice puteri nelimitate, Pandit Ravisanar Șuela, fost prim ministru al provinciei centrale. Numărul fruntașilor naționaliști indieni arestați se ridică la câteva sute.

Vice-regele Indiei, lordul Linlithgow, și-a exprimat regretul că promisiunile britanice de autonomie a Indiei au fost

rau primite de opinia publică indiană și fruntașii naționaliști indieni. Bineînțeles n'a uitat să adauge că speră cu toate acestea, că „fruntașii politicieni ai Indiei”, care nu s'au folosit încă de prilejul de a colabora cu guvernul central, se vor convinge cât de curând de avantajile unei astfel de colaborări și schimbări a punctului lor de vedere.

Conform știrilor sositte dela Bangkok, se observă și în Burma o mare rezistență împotriva dominației britanice și cu toate măsurile luate de autoritățile britanice, frământarea printre populația indigenă ia proporții tot mai mari. O mare enervare a provocat arestarea doctorului Stuzuchi, cunoscutul medic din Rangoon, care este sufletul mișcării antibritanice. D-rul Stuzuchi a fost și el arestat în baza „legii de apărare a Indiei”.

Noui poziții importante ocupate de trupele italiene în sectorul Pogradetz

Belgrad, 14 (Rador). — Agenția DNB transmite: Ziarul „Vreme” anunță din Bitolia că activitatea pe frontul dela Pogradetz a fost foarte slabă în cursul zilei de ieri.

Miercuri și Joi, italienii au reușit să reocupe panta muntelui ce domină satul Starove la trei km. spre nord de Pogradetz. Italianii au reușit deasemeni să ocupe o poziție foarte importantă la sud-vest de Pogradetz, în apropiere de satul Trabanije.

În acest sector au început să sosească trupe de întărire italiene.

Anglia pierde anual 4.000.000 tone de vase de război

Acțiunea germană în Atlantic a produs o foarte mare îngrijorare la Londra

Madrid, 14 (Rador). Agenția D. N. B. transmite: După știri din Anglia, cercurile parlamentare engleze sunt foarte îngrijorate de intensificarea războiului submarin german în Atlantic. Critica măsurilor luate de guvern crește neîncetat.

Unele cercuri cer ca guvernul să dea explicații în timpul unei ședințe secrete asupra ineficienței măsurilor luate de flota britanică. D. Churchill a respins acum toate cererile de explicații. Sub presiunea opiniei publice, primul ministru britanic nu va mai fi multă vreme în stare să acopere pe miniștrii de resort responsabili. Dealtfel atacurile nu se îndreaptă numai împotriva amiralității, ci și împotriva primului ministru, căruia i-se aduce învinuirea că, pe baza experiențelor sale din timpul războiului mondial s'a încrezut prea mult în sistemul convoaielor care a salvat Anglia în 1917. În anul 1940 acest sistem a dat greș. În unele cercuri engleze se exprimă părerea că acum, în preajma iernii, este

prea târziu spre a mai putea lua măsuri noi împotriva ofensivei germane în Atlantic.

ANGLIA PIERDE ANUAL ÎN MEDIE 4.000.000 TONE DE VASILE COMERCIALE

New-York, 14 (Rador). — Agenția Stefani comunică: Sir Walter Layton, prezentatnului ministerului britanic al blocajului în Statele Unite, a declarat ziarului „New-York Post”, că Anglia are nevoie în primul rând și în mod urgent de vapoare comerciale, fiindcă pierderile suferite de ea în ce privește tonajul său foarte mari. Aceste pierderi vor atinge a spus d-sa, într'un timp scurt media d 4 milioane tone anual.

Sir Layton a adăugat că aceste pierderi nu pot fi înlocuite prin construire de noi vapoare în Anglia și de aceea este necesar ca Anglia să cumpere din Statele Unite un număr cât mai mare posibil de vapoare de comerț.

Irlanda pune condițiuni grele în schimbul cedării către Anglia a unor baze navale

Dublin, 14 (Rador). — Agenția D.N.B. transmite: Vizita la Londra a d-lui Andrews, succesorul lordului Craigavon, este pusă în legătură cu problema porturilor irlandeze.

Unele cercuri din Londra cred că d. de Valera și-ar putea modifica atitudinea în chestiunea unor baze, dacă Ulsterul ar face unele concesii în chestiunea uniunii cu statul Eire.

Guvernul englez caută să micșoreze rezistența Ulsterului, arătând că situația acestuia într'o Irlandă unificată ar putea fi foarte puternică, de vreme ce flota britanică ar fi prezentă în principalele porturi ale Irlandei și ar controla astfel în practică întreaga viață economică și politică a Irlandei.

Proportia bombelor aruncate asupra Berlinului și Londrei este de 1 la 333

Berlin, 14 (U. T. A.) — Într'un articol semnificativ, generalul-aviator german Quade, se ocupă cu subiectul superiorității aeriene germane, plecând dela poziția strategică favorabilă a forței aeriene germane, care-i permite în sboruri de scurtă durată, să ajungă orice obiectiv din Anglia. Diferența de tipul mașinei, aparatele germane de luptă pot să ducă cu ele la fiecare sbor 1—2 tone de bombe, în timp ce avioanele britanice de bombardament poartă cu ele în cazul cel mai bun 500 kg. de bombe, trebuind să străbată în raidul lor o distanță de 2000 și mai mult de km. Făcându-se abstracție de „inferioritatea calitativă și numerică a avioanelor britanice de luptă”, cum expune generalul-aviator Quade, puterea de luptă a aparatelor britanice este cu 50—70 la sută mai mică decât cea a aparatelor germane, și aceasta în urma diferitelor circumstanțe expuse mai sus.

De interes este o comparație a atacurilor asupra Berlinului și Londrei. D. Churchill recunoscut că la 26 Septembrie de ex, avioanele germane aruncaseră asupra Londrei 251 tone de bombe. Generalul german pleacă dela această cifră engleză, presupunând ca medie zilnică 200 tone; într'o lună deci au fost aruncate 6000 de tone deasupra Londrei. Aceste situații îi stă opus faptul, că în luna Octombrie — ca luna cu cele mai numeroase atacuri engleze asupra Berlinului — au sosit numai de trei ori câte 20 avioane inamice până la marginea orașului și câteva, în mod singular, și deasupra centrului. În cursul acestor atacuri au fost aruncate în total 120 tone de bombe.

Știri din Orăștie

Activitatea legionară în Orăștie și în jur

Orăștie. — Sediul legionar se află instalat în casele Zobel din Str. Regel Ferdinand colț cu Piața Aurel Vlaicu, la Cooperativa legionară în Piața Aurel Vlaicu Nr. 2.

Activitatea legionară este îndrumată de par. Vas. Glodeanu, ajutat de d. primar dr. Miron Ionașcu și de șefii de secție din Orăștie și jur.

În comuna Costești, dela poalele cetății lui Decebal „Cetățuia”, a avut loc frumoasă serbare legionară din prilejul sfârșirii unei troife, la care au participat toate cuiburile comunelor de pe Valea lui Decebal și mulți cetățeni în frunt cu intelectualii. Au ținut cuvântări d-nii par. Turcu din Bucium și camaradul Pa. pană, șeful sectorului.

În urma activității Mișcării Legionare din judeeț de sub conducerea d-lor prefect dr. Iosif Costea și Viorel Bobo rodea, precum și a organizației locale evreii părăsind localitatea și ținutul magazinelor lor au fost preluate de r mâni. Coresp.

Război în Indochina franceză

Tokio, 14 (Rador). — Corespondenții agenției D. N. B. anunță că după o știră primită de agenția Domei din orașul Hanoi, rezultă că aviația de bombardament a Indochinei franceze, după atacul puternic pe care l-a dat împotriva pozițiilor strategice dela 80 km. spre vest d Ciakhek, în Thailand, a aruncat circa 4 bombe deasupra aerodromului din apropiere de Sava Naket.

Simultan au fost bombardate și câteva clădiri publice situate în apropiere d aerodromul atacat.

Motoarele cu gaze de lemn în Germania

BERLIN, 14. — Încercările făcute în stil mare în Germania cu automobilele investite cu generatoare de gaz de lemn au fost acum înceteate. Rezultatele înregistrate sunt atât de satisfăcătoare, în cât, organizațiile competente au dispus transformarea camioanelor pentru nou carburant. Pe întreg cuprinsul Reichului se construiesc actualmente 25 de stații pentru aprovizionarea automobilelor c lemn, care împachetat în saculețe de hârtie e introdus în fundul mașinei, und se află generatorul. Experiențele practice sunt deosebit de bune, după cum s comunică, astfel că nici în timp de pace mașinile nu vor mai fi transformate pentru funcționarea cu benzină sau ulei deoarece noul carburant este cu mult mai eficient și în general mai lucrativ decât cel vechi.